

İLÇENİN TARİHİ

İlçenin tarihi çok eskilere dayanmaktadır. M.Ö. 700'lü yıllara kadar uzanmaktadır. Kilikya, Bizans İmparatorluğu ve beyliklerden Dulkadiroğulları Beyliği hakimiyetinde kalmış olup, Osmanlı İmparatorluğuna Yavuz Sultan Selim döneminde dahil edilmiştir. Adana yöresinde yaşamakta olan Avşar boylarının bir kısmı Sarız yaylalarında göçebe hayatı yaşarken 1840'lı yıllarda yerleşik hayata geçmişlerdir.

Sarız 1946 Tarihinde ilçe olarak kurulmuştur bu Tarihe kadar Sarız Kayserinin Pınarbaşı ilçesine bir Köy olarak bağlıymış. Sarız ilçesinin içinden geçen Sarız Çayı mevcuttur. Avşarlar çay etrafında biten çimenlere Öz ismi verdiklerinden ve ilkbaharda çay etrafında sarı güzel çiçekler yetiştiği için Halk dilinde Sarıöz ismiyle söylenerek Sarız ismine dönüştüğü rivayet edilmektedir. Sarız ilçe merkezine ilk yerleşen Avşarlar Salmanlı kabilesidir. Bu isim yörenin genel adı olup, merkezin eski adı Köyyeridir. Son yıllarda okuma oranı hızla artmakta olup dan %98 e kadar çıkmıştır.

COĞRAFİ YAPI

Sarız ilçesi, il merkezinin doğusunda, 128 km uzaklıkta bulunmaktadır. Coğrafi bakımdan iç Anadolu, doğu Anadolu ve Akdeniz bölgesinin kesiştiği bölümde yer almaktadır. Sarız, Kayseri'nin Tomarza ve Pınarbaşı, Sivas'ın Gürün, Adana'nın Tufanbeyli, Kahramanmaraş'ın Afşin ve Gökün ilçeleri ile çevrilidir. İlçenin yüzölçümü 1410 km² olup, deniz seviyesinden 1530 metre yüksektedir. İlçenin batısı Tahtalı dağları, doğusu Binboğa dağları, kuzeyi ise Soğanlı, Koçdağı ve Maşat dağları ile çevrilidir. İlçe ekonomik ve coğrafi yapı itibarıyla tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır.

Sarız ilçesi karasal iklim koşullarını taşımaktadır. İlçede kışları çok soğuk, yağışlı ve çetin geçmekte, yazları kurak ve serindir. İlçenin bitki örtüsü keven, kirpi otu, yabani ayırık otundan ibaret olup, yer yer ardıç, meşe ve kısa boylu fundalık orman örtüsüyle kaplıdır. Dağlarda yoğun erozyon ve toprak derinliğinin azlığı nedeniyle fazla bitki bulunmamaktadır. Başlıca akarsuyu, Seyhan Nehrinin bir kolu olan Sarız Çayıdır.

İDARİ YAPI

İlçenin 1 merkez ve 1 kasaba belediyesi olmak üzere iki adet belediyesi mevcuttur. İlçenin 37 köyü ve 5 mezrası bulunmaktadır. İlçe merkezinde 8 mahalle, Yeşilkent belediyesinde ise 4 mahalle olmak üzere 12 mahallesi mevcuttur. Özellikle bazı köylerin % 80'i yabancı ülkelerde yaşamaktadır. Yurtdışına gidemeyenler ise genelde Kayseri şehir merkezine, İstanbul, Ankara, Bursa ve Balıkesir başta olmak üzere büyük şehirlere göç etmişlerdir. İlçe nüfusu 1990 sayımından bu yana 4919 kişi göç etmiştir.

EKONOMİK YAPI

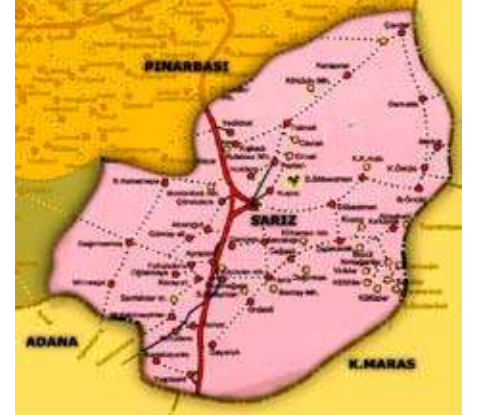
İlçe, coğrafi yapısı itibarıyla tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Yaygın olarak kilim ve halı dokumacılığı yapılmaktadır. İlçe merkezi ve köylerde büyükbaş hayvan, küçükbaş hayvan ile 12.000 civarında arı kolonisi mevcuttur. Ayrıca havuzlu su ürünleri yetiştiriciliği yapılmaktadır. İlçenin ekilebilir tarım arazisi 60.000 hektardır. Çiftçiler buğday, nohut, mercimek ve şeker pancarı ekmektedir. Tarımda modernizasyon yeterli değildir. Birkaç köyün dışında sulama kanalı yoktur. İlçede önemli bir sanayi yatırımı bulunmamaktadır. Birkaç un değirmeni, soğuk demir atölyeleri ve oto tamir atölyeleri bulunmaktadır. İlçede herhangi bir sanayi yapısı ve iş sahası bulunmadığından ilçede işsizlik sorunu hat safhadadır.

Karapınar, Çavdar ve Kıskaçlı köylerinde kömür rezervi bulunmaktadır. Bunlardan Tekneli köyü Cesurlar mezrasındaki kömür rezervi özel sektör tarafından işletilmeye başlanılmıştır.

İlçede diğer gelir kaynakları olarak el dokuma Kök boyalı Sarız kilimleri Türkiye'de ün yapmıştır. Vatandaşların kendi evlerinde kurmuş oldukları tezgahlarda kilim dokuyarak ev ekonomisine katkıda bulunmaktadır.

SOSYAL YAPI

İlçede 1300 civarında ev bulunmaktadır. Evlerin büyük bir kısmı sağlık şartlarına uygun değildir. Ev yapımında kullanılan malzeme taş ve kerpiçdir. İlçede kışlar çok soğuk ve çetin geçtiğinden çatılar genellikle çinko saç ile kaplıdır. Yerli halkın kiraya verecek kadar evi olmadığından burada

çalışan memurlar konut sıkıntısı çekmektedirler. Köylerde durum daha kötüdür. Konutlar toprak damlı ve ahırlarla bitişik yapılmıştır. İlçe merkezinde ve köylerde planlı şehircilik uygulanmamaktadır. Nüfusun % 80'i hayvancılıkla uğraşmaktadır. Kaymakamlığın hazırladığı kilim projesi hayata geçirilmiş ve halkın bir çoğu evlerine ekonomik katkı sağlamaktadır. Evlerinde kurdukları tezgahlarda kök boyalı Türkiye'nin ünlü kilimleri üretilmektedir. İlçede nüfus artışı görülmemektedir.

TAVLA HÖYÜK

İlçesi	Sarız	Pafta	L37-a1-Elbistan
Köy	Tavla	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKVTKK- 22.12.1990-913		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Höyük, Sarız ilçesi Tavla köyü yolunun yaklaşık 50-60 m. doğusunda, köyün yaklaşık 500 m. kuzeyinde, Köyönü mevkiinde yer almaktadır. Yol ile höyük arasından küçük bir dere geçer. Höyüğün yüksekliği; yaklaşık 8-10 m. olup, çapı ise 40 m. dolayındadır. Köy halkından İsmail ve Ali İş'in mülkiyetinde bulunup, tarla olarak kullanılmaktadır. Yüzeysel araştırmaları esnasında Eski Tunç Çağı ve Roma Çağına ait seramikler görülmüştür.

YUNAK TAŞI SİTİ

İlçesi	Sarız	Pafta	K37-L37-a1 Elbistan
Köy	Kuşçu	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 22.12.1990-912		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Kuşçu köyünün yaklaşık 3 km. kuzeyinde, Yunak Taşı adı ile anılan mezrada, İsmail Aktürk ve Mehmet Bayrak isimli şahısların mülkiyetinde, kavaklık ve meyve bahçesi olarak kullanılan bir alandır. İçerisinden Roma dönemine ait bir sunak çıkmış olup Kayseri Müzesine kaldırılmıştır. Aynı yerde yapılan kaçak kazı sonucu açığa çıkartılmış, büyük bir yapıya ait olduğu düşünülen, iri kesme taşlar gözükmektedir. Bu alanın doğusunda Ziya Aktürk mülkiyetinde, eğimli bir arazide nekropol alanı vardır. Kuzeybatıda bir tepe üzerinde bir tümülüs yer alır.

DEVELİ HÖYÜK

İlçesi	Sarız	Pafta	
Köy	Büyüksöbeçimen köyü	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 29.09.2005-375		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Höyük, Büyüksöbeçimen Köyünün yaklaşık 2 km. güneybatısında yer alır. Höyük, batı-doğu istikametinde uzunlamasına oval bir görünüm sergiler. Yaklaşık olarak; 10-15 m. yüksekliğinde, 50 m. genişliğinde ve 100 m. uzunluğundadır. Batı kısımdan doğuya doğru yükseltisi azalır. Tepenin güneyinde, kurumuş dere yatağının içinde bir pınar yer alır. Yüzeyde az miktarda seramik gözlenmiştir.

AŞAĞI KÜÇÜK ÖRTÜLÜ HÖYÜĞÜ

İlçesi	Sarız	Pafta	
Köy	Büyük Örtülü Köyü	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 29.09.2005-375		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Höyük, Sarız-Afşin yolu üzerinde, köyün doğu çıkışında, kuzeyde yer alır. Mevki olarak, batı-doğu istikametli vadiye ve Sarız- Afşin yoluna hakim bir yerdedir. Höyük; kuzeyi oldukça sarp olan anakaya üzerinde, eğimli bir yamaç-etek yerleşmesi şeklindedir. Höyüğün kuzeyinde, menderes yapan küçük bir dere yer almaktadır. Höyük üzerinde, etekten tepeye doğru yoğunlaşan seramik parçaları gözlenmiştir.

GALA TEPE HÖYÜK

İlçesi	Sarız	Pafta	
Köy	Küçük Örtülü	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 29.09.2005-375		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Gala Tepe Höyük, Sarız ilçesi Küçükörtülü Köyünün, kuzey-doğu ucunda yer alır. Kuzey-doğusu ve batısı yüksekçe bir tepe görünümünde ve dört bir yana hakim anakaya üzerine oturmuş olan höyüğün, güneyden-kuzeye doğru eğimli bir görünümü vardır. Oldukça sarp olan kuzey kısmın, eteklerinden menderesler yapan küçük bir dere geçmektedir. Çok az sayıda seramik gözlenmiştir.

SARIZ MERKEZ HÖYÜK

İlçesi	Sarız	Pafta	
Köy	Bahçeli Mahallesi	Ada	
Mahalle		Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	KKTVKK- 30.09.2005-383		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Höyük, ilçe merkezinde Bahçeli Mahallesi'nde yer alır. Höyük, büyük ölçüde tahribata uğramıştır. Modern yapılaşma ve toprak alma, höyüğü neredeyse yok etmektedir. Höyük; 20 m. yükseklikte, 30 m. genişlikte, 40 m. uzunluktadır.

MİL TAŞLARI ve LAHİTLER

İlçesi	Sarız	Pafta	
Köy	Merkez	Ada	
Mahalle	Kaymakamlık binası önü	Parsel	
Mevkii			
Sokak			
Mülkiyeti	Hazine		
Tescil Durumu	Tespitli		
Bugünkü Kullanımı			

Tanımı

Roma dönemine ait mermerden yapılmış mil taşları ve lahitler Kaymakamlık binası bahçesinde teşhir edilmektedir. Sütunlar üzerinde Latince yazılar mevcuttur. Lahitler üzerinde Bukranionlar arasında boğa başı kabartmaları ve Medusa başları bulunmaktadır. Lahitlerin kapakları yoktur.

